

Finansinspektionen

13.12.2021
Finlands Bank/Finansinspektionen - INTE
BEGRÄNSAD
Offentligt

Skade- och livförsäkringsbolagen

Verkställande direktör

Genom detta brev vill Finansinspektionen göra företagen under tillsyn uppmärksamma på vissa faktorer som kommit fram vid sitt tillsynsarbete år 2021 och samtidigt föra fram tillsynsmyndighetens förväntningar för år 2022.

Trots det rådande coronaläget har 2021 varit ett år av ekonomisk återhämtning. Företagen inom sektorn har i huvudsak stärkt sina resultat; premieinkomsten har utvecklats gynnsamt, placeringsintäkterna har varit starka i de riskbärande tillgångsklasserna och ersättningskostnaderna har varit måttliga. SCR-kvoterna är på en bra nivå och solvensen har stärkts genom samverkan av alla de ovan nämnda faktorerna.

Placeringarna har under perioden efter finanskrisen gett historiskt bra avkastning inom nästan alla tillgångsklasser och särskilt under 2021. De framtida avkastningsförväntningarna är emellertid genomgående låga och kapitalmarknaden kan i nuvarande situation vara känslig för snabba förändringar i de ekonomiska förväntningarna eller räntenivån. Särskilt inflationsutsikterna har klart förändrats under 2021 och den kommande inflationsutvecklingen kan i betydande grad även inverka på lönsamheten inom försäkringssektorn. På samma sätt som de europeiska tillsynsmyndigheterna valde Finansinspektionen att slopa begränsningen av vinstutdelning, men påminner fortfarande om att försäkringsbolagen, när de planerar vinstutdelning, ska beakta både de risker som den utdragna coronapandemin medför och riskerna i den egna verksamheten. Försäkringsbolagen ska vid planeringen av vinstutdelning och provisionsändringar omsorgsfullt bedöma behovet av kapital och affärsmodellernas hållbarhet.

Ett gott bolagsstyrningssystem av hög kvalitet, en välfungerande intern kontroll och riskhantering samt adekvata förfaranden är självfallet viktiga för en hållbar och lönsam verksamhet. Finansinspektionen påminner om att implementeringen av regleringen som gäller bolagsstyrning och en god riskhantering i affärsprocesserna inte bara är en nödvändighet utan även affärsmissigt förnuftigt för att säkerställa lönsamheten på lång sikt.

1 Temabedömning om solvensberäkningen på gruppnivå

Finansinspektionens temabedömning behandlade ett svårtolkat ämne dvs. regleringen om solvensberäkningen på gruppnivå och tillämpandet av den i Finland. I samrådet om Solvens II-revideringarna till kommissionen har även Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten Eiopa fäst uppmärksamhet vid ämnet. I temabedömningen kartlades således som ett gott underlag för kommande revideringar de nuvarande rapportörernas beräkningar samt mer allmänt på vilket sätt branschen har uppfattat regleringens omfattning på gruppnivå.

De brister och fel som observerades i samband med temabedömningen har enligt Finansinspektionen inte i någon betydande grad inverkat på

Finansinspektionen

13.12.2021
Finlands Bank/Finansinspektionen - INTE
BEGRÄNSAD
Offentligt

gruppernas solvensnivåer. Temabedömningen visade emellertid på behovet att påminna om att grupperna själva bör känna till regleringen om gruppernas solvens, identifiera sin gruppstruktur och sköta rapporteringen enligt den. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att de företag som fungerar som anknutna företag följer förordningen i sin rapportering och SCR-beräkning. Korrigeringen av de brister som temabedömningen visade på följs upp för de enskilda företagen under tillsyn.

2 Observationer om styrsystemet

Finansinspektionen har i sitt tillsynsarbete under det gångna året fäst särskild uppmärksamhet vid styrelseprotokollens kvalitet. Finansinspektionen framhäver att bolagsstyrelsens beslut ska dokumenteras på lämpligt sätt så att det t.ex. efteråt kan utredas på vilket sätt de uppgifter som fås ur riskhanteringssystemet har beaktats i beslutsfattandet. Styrelsen bör samarbeta bland annat med dem som svarar för centrala funktioner, förutseende begära information och vid behov ifrågasätta informationen. Den dialog som stött beslutsfattandet borde i väsentliga delar framgå av styrelsens mötesprotokoll eller av bilagorna till det.

Finansinspektionen gör även bolagen uppmärksamma på bedömningen av styrelsens kollektiva kompetens i processen för bedömning av lämplighet och tillförlitlighet. Styrelsen ska som helhet bedömt ha sådan lämplig yrkeskompetens, erfarenhet och kunskap om minst fem av de kompetensområden som fastställs i lagstiftningen och som krävs för ledning av bolaget. Förutom kunskaper på allmän nivå som krävs av alla styrelseledamöter ska det för vart och ett av de fem ämnesområdena finnas minst en styrelseledamot som har den behörighet, kompetens, kunskap och yrkeserfarenhet som krävs för de fastställda ämnesområdena. Vi påminner även om att bolagen fortlöpande ska göra en lämplighets- och tillförlitlighetsbedömning.

Beträffande compliance-funktionen påminner vi om att bolagen regelbundet bör utvärdera hur väl compliance-funktionen fungerar på bolagsnivå som en del av den interna kontrollen, huruvida resurserna är tillräckliga och tillsynsplanen tillräckligt omfattande med beaktande av arten och komplexiteten av bolagets affärsverksamhet. De långsiktiga tillsynsplanerna borde i tur och ordning beakta alla de viktigaste delområden i bolagets affärsverksamhet jämte risker, inklusive den andra försvarslinjens kontrollfunktioner.

Då det gäller myndighetsrapporteringen ber vi företagen under tillsyn att fästa uppmärksamhet vid att rapporterna är korrekta och kvalitetsgranskade.

3 Digitalisering och molntjänster inom försäkringssektorn

I sitt tillsynsarbete följer Finansinspektionen Eiopas riktlinjer om uppdragsavtal med molntjänstleverantörer. I anslutning till detta påminner vi företagen under tillsyn att se över och vid behov ändra sina befintliga

Finansinspektionen

13.12.2021
Finlands Bank/Finansinspektionen - INTE
BEGRÄNSAD
Offentligt

uppdragsavtal om molntjänster. Samtidigt ska företagen försäkra sig om att överenskommelser som avser kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter senast den 31 december 2022 fyller de krav som framställs i Eiopas riktlinjer. Dokumentationskraven för överenskommelser om uppdragsavtal om molntjänster som avser kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter bör vara uppfyllda senast den 31 december 2022. Företagen skulle vid behov uppdatera sina verksamhetsprinciper och interna processer senast den 1 januari 2021.

4 Förfaranden

Finansinspektionen har i olika sammanhang observerat att ersättningsförfarandet vad gäller lagstadgade *skadeförsäkringsgrenar* inte till alla delar har motsvarat villkoren i reglering då det gäller tidsgränserna för handläggningen. En grundläggande kartläggning av nuläget pågår. Kartläggningen kommer att ge en preciserad lägesbild i början av 2022. Samtidigt kommer det även att inledas regelbunden rapportering på branschnivå som stöd för tillsynsarbetet. Samtidigt är det skäl att säkerställa att det finns en tillräcklig personal och att systemen fungerar inom kritiska områden samt för att den interna informationsgången i företaget är tillräcklig för att kontrollera den faktiska situationen vid respektive tidpunkt.

Eiopa har i fråga om uppförandetillsynen såsom spetstema lyft fram temat *Value for Money* och användningen av en produktgodkännandeprocess (POG) som stöder detta. Finansinspektionen sporrar i synnerhet *livförsäkringsbolagen* till att aktivt tillämpa POG och produktplanering på så sätt att kundernas mål, intresse och egenskaper beaktas. Samtidigt bör det säkerställas att försäkringsprodukterna motsvarar kundmålgruppens behov, egenskaper och mål och att de försäkringsbaserade investeringsprodukterna är lämpliga och relevanta för kunden. Dessa mål ska även uppfyllas i den kanal där produkterna erbjuds.

5 Avslutningsvis

Omvärlden förändras hela tiden. Digitaliseringen och klimatförändringen medför nya risker för affärsverksamheten och således bör företagen under tillsyn satsa på att utveckla kompetensen och riskhanteringen inom dessa områden. Digitaliseringen och hållbarhetsriskerna utgör också viktiga teman på lagstiftarens agenda och implementeringen av den nya regleringen kommer i fortsättningen att kräva utvecklingsåtgärder såväl av tillsynsobjekten som av tillsynsmyndigheten. Digitaliseringen medför också nya möjligheter för tillsynsmyndigheten att utveckla sin verktygslåda. Tillsynssätten och -kulturen harmoniseras fortsättningsvis under Eiopas ledning på EU-nivå; en god tillsynskultur är riskbaserad, framåtblickande, utmanande, effektiv och resultatrik. I en omvärld som förändras i allt snabbare takt förväntar vi oss således ett år av kraftig utveckling både i Finansinspektionens verksamhet och inom tillsynssektorn.

Finansinspektionen

13.12.2021
Finlands Bank/Finansinspektionen - INTE
BEGRÄNSAD
Offentligt

Finansinspektionen vill tacka företagen under tillsyn för ett gott samarbete och önska alla en god jul och ett framgångsrikt nytt år 2022!

Niina Bergring

Marko Aarnio